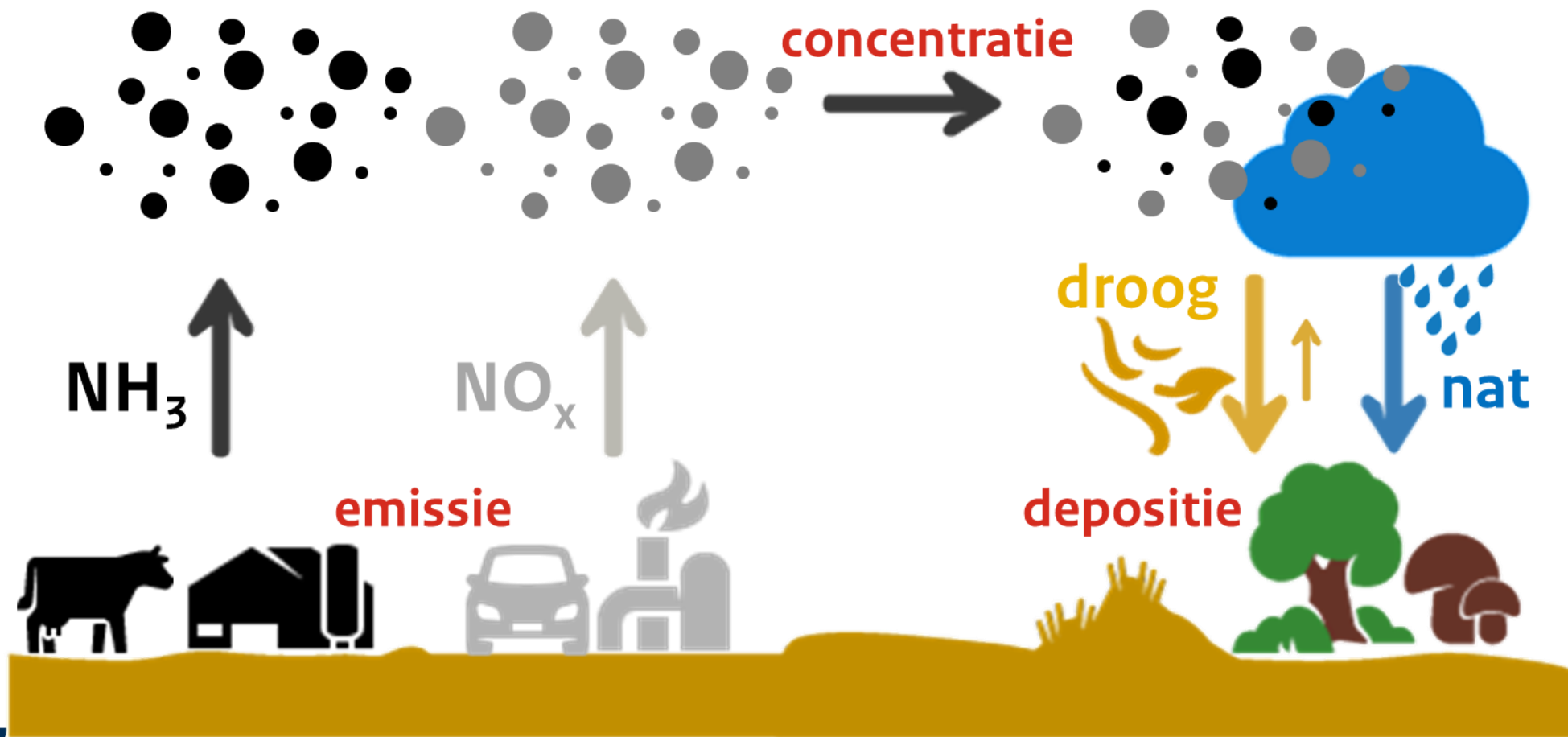

De standaard luchtkwaliteitsmodellen in Vlaanderen

Een overzicht van de ATMO-Street
modelketen

Wouter Lefebvre

Cyclus van vervuiling in de atmosfeer

Luchtkwaliteitsmodel

- Berekent op basis van de emissies (invoer) de concentraties en de deposities (uitvoer)
- Veel verschillende types modellen, enkele voorbeelden
  - Euleriaans model (Chimere)
  - Gaussisch model (IFDM)
  - Lagrangiaans model (VLOPS)
  - Box-model (CAR)
  - CFD (Open-FOAM)
- Elk van deze modellen heeft voor- en nadelen. De truc is dan om de juiste modellen op de juiste wijze te combineren zodat je de voordelen van ieder model kan gebruiken en de nadelen zo goed mogelijk kan vermijden.

Onzekerheden in modellen: conceptueel model

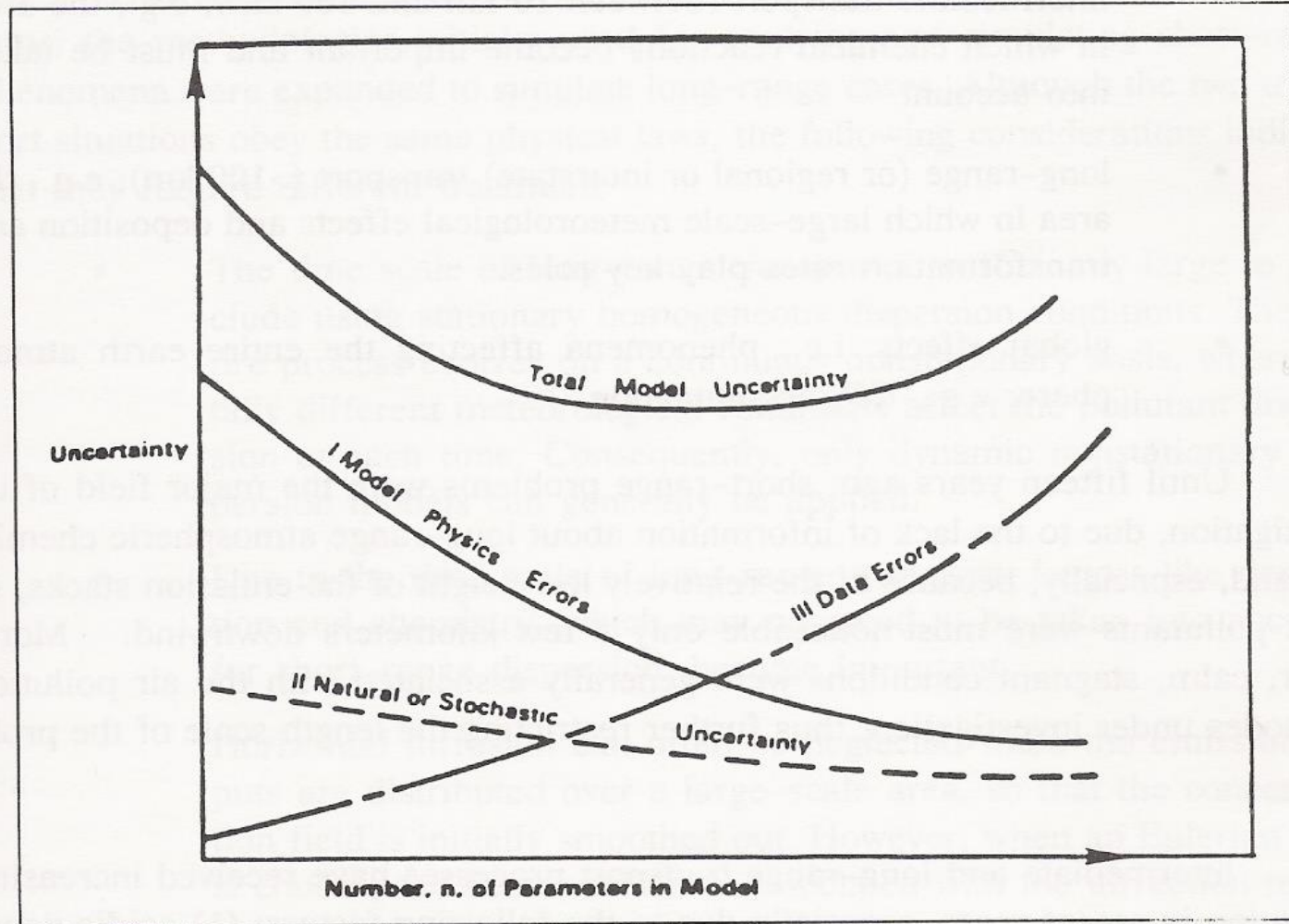
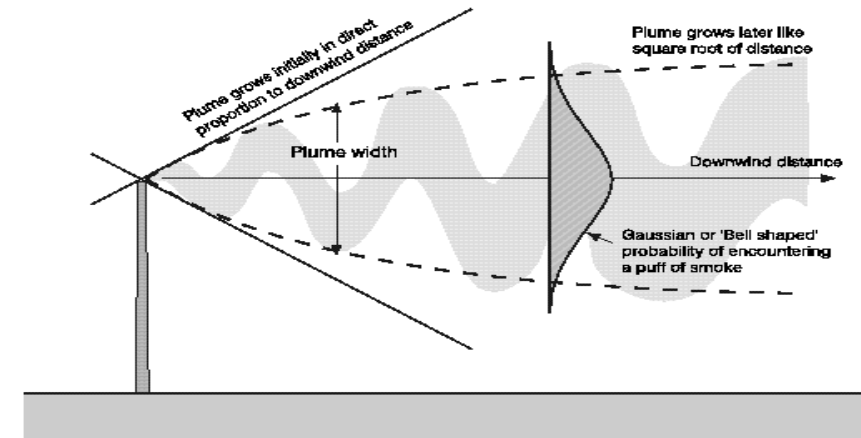

Figure 2-5. Optimal model application (from Hanna, 1989). [Reprinted with permission from Gulf Publishing Co.]

ATMO-Street keten

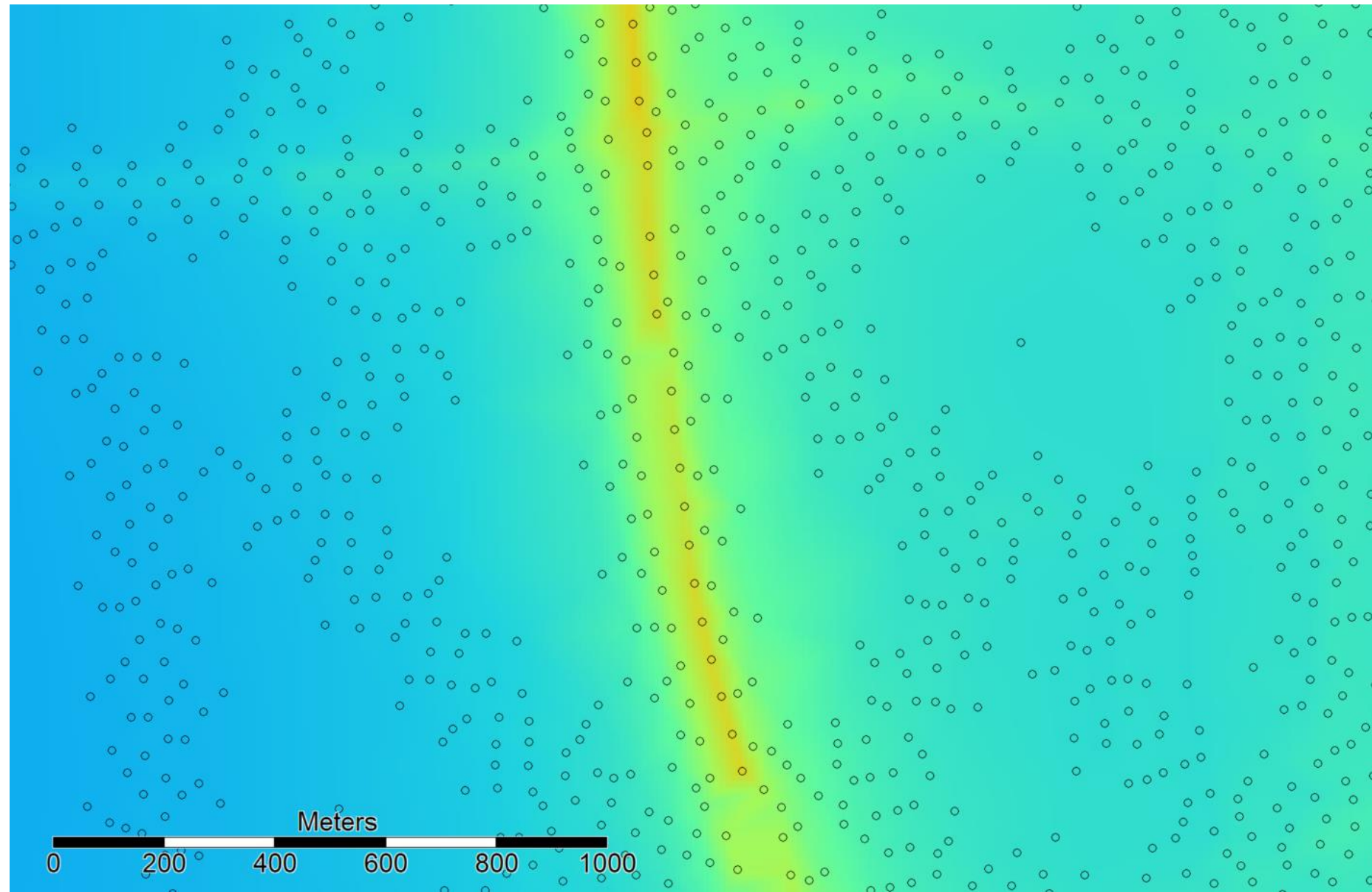
IFDM

- We starten vanuit het IFDM-model.
- IFDM is een Gaussisch model:
  - Enkele voordelen:
    - Relatief simpel model
    - Hoge resolutie
    - Korte rekentijden
    - Kan zowel deposities als concentraties berekenen
    - Uitgebreid gevalideerd model
    - Receptormodel
  - Enkele nadelen:
    - Toepassing tot ongeveer 20km afstand van een bron
    - Geen street canyonberekeningen mogelijk
    - Geen module om de depositiesnelheden te bepalen (deze zijn een invoer)
    - Enkel passieve polluenten en snelle NO_x-chemie
    - Receptormodel

ATMO-Street keten

Receptormodel

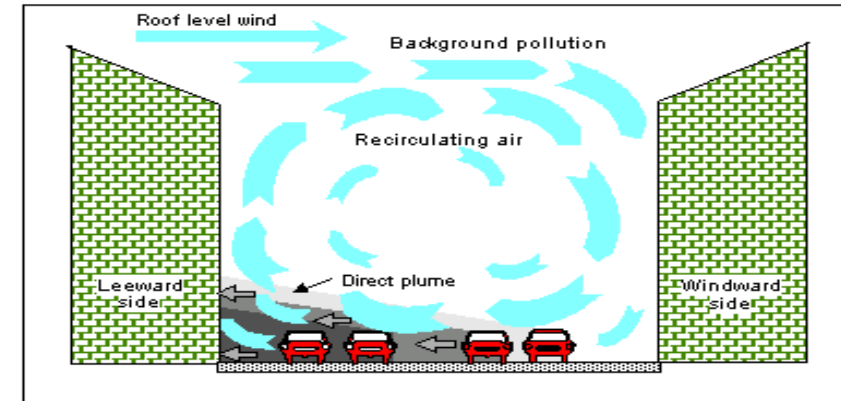

ATMO-Street keten

IFDM

OSPM

- We voegen het OSPM-model toe
- OSPM is een combinatie van een box-model met een Gaussisch model geschikt voor street canyons
  - Voordelen:
    - Relatief simpel model
    - Hoge resolutie
    - Korte rekentijden
    - Uitgebreid gevalideerd model
  - Enkele nadelen:
    - Enkel voor concentraties (maar we zijn niet echt geïnteresseerd in deposities in street canyons)
    - Rekent enkel de straten in de street canyon door (maar voor de straten verderop zorgt IFDM)

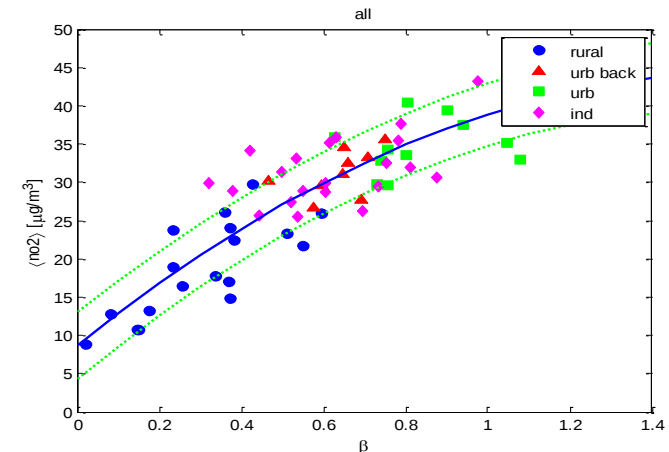
ATMO-Street keten

RIO

IFDM

OSPM

- We voegen het RIO-model toe
- RIO is een intelligent regressiemodel dat vanuit de metingen op lagere resolutie de concentraties kan bepalen
  - Voordelen:
    - Relatief simpel model
    - Korte rekestijden
    - Door te vertrekken vanuit de metingen zijn de achtergrondconcentraties goed bepaald
    - Model valideert goed op onafhankelijke datasets
  - Enkele nadelen:
    - Enkel voor concentraties
    - Lage resolutie
    - Geen toekomstvoorspellingen (want de metingen zijn er niet)

ATMO-Street keten

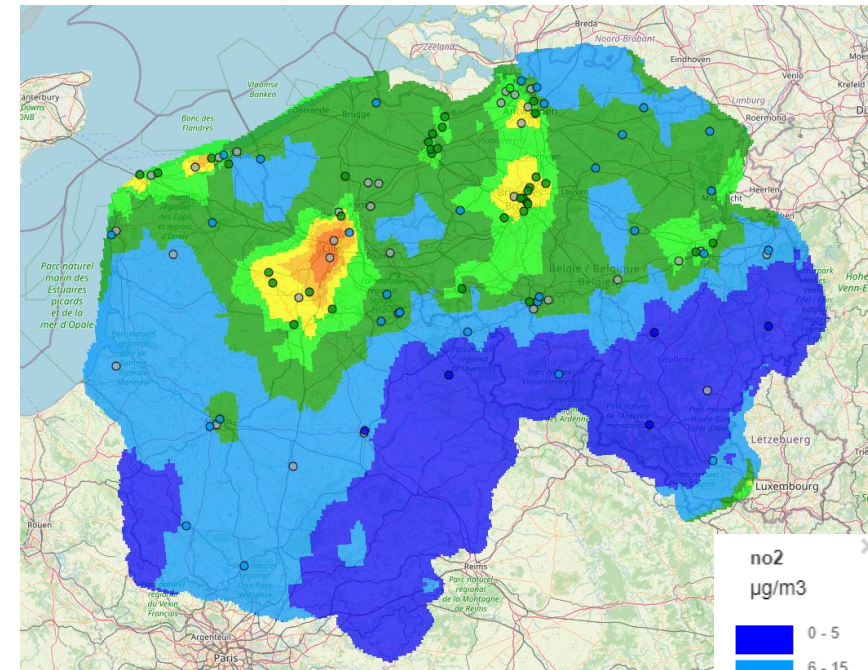
RIO

Chimere

IFDM

OSPM

- We voegen het Chimere-model toe
- Chimere is een Euleriaans model
- Voordelen:
  - Kan toekomstvoorspellingen doen
  - Kan zowel concentraties als deposities berekenen
  - Kan toekomstvoorspellingen doen (mits je toekomstemissies geeft)
  - Veel gebruikt model (wereldwijd)
  - Ook complexere chemie
- Enkele nadelen:
  - Lage resolutie
  - Validatie van Euleriaanse modellen is minder goed dan van modellen als RIO
  - Tijdrovende berekeningen
  - Niet zo simpel in gebruik

ATMO-Street keten

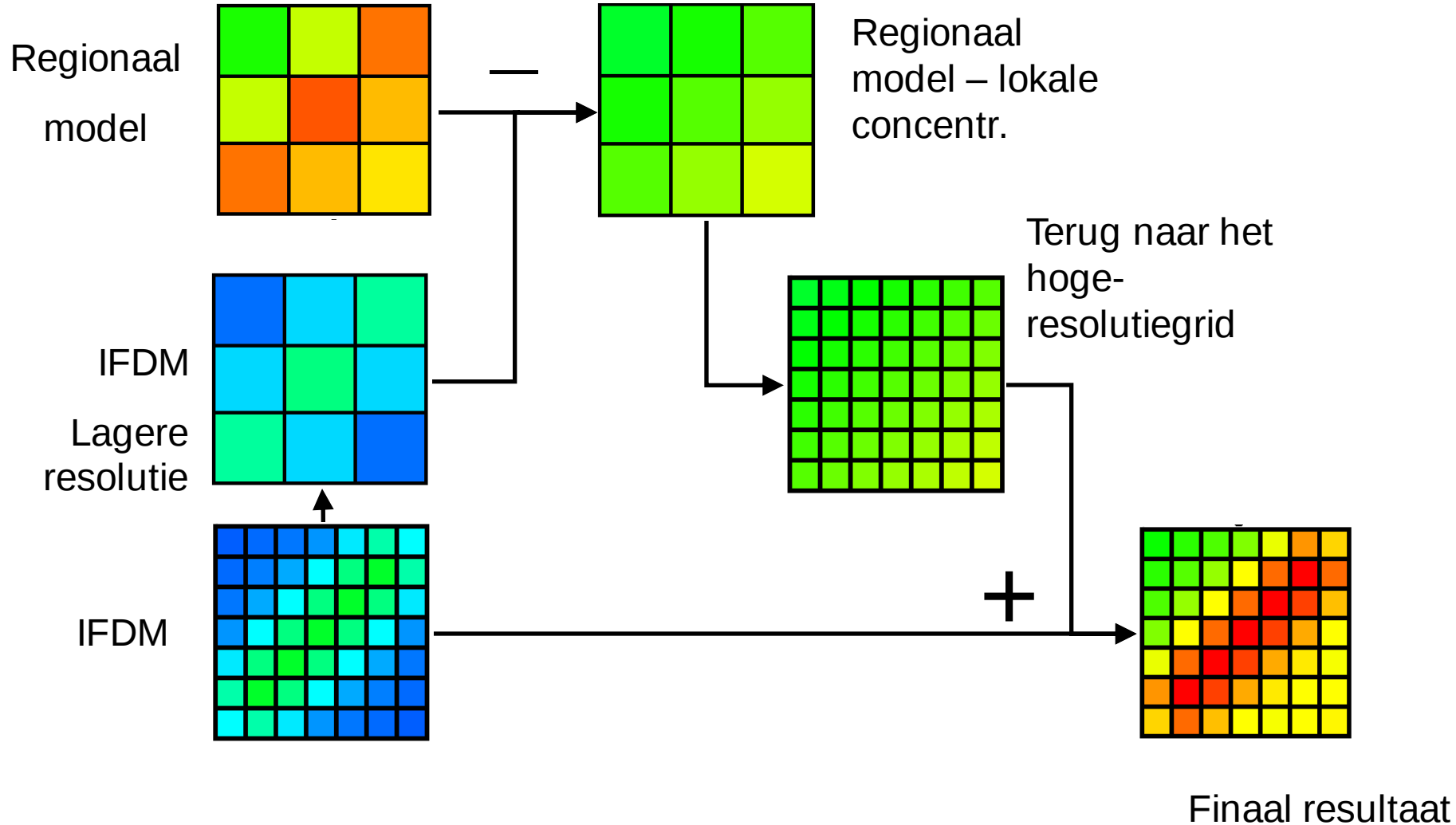
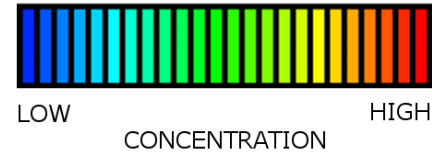
- Door RIO en Chimere te combineren => beste van twee werelden
- Uit Chimere halen we de trend tov het referentiejaar
- Deze passen we toe op RIO
- Voordelen:
  - Chimere moet slechts berekend worden voor het bepalen van de achtergrondkaarten die dan hergebruikt kunnen worden
  - Goede spatiale patronen van RIO kunnen ook voor toekomst gebruikt worden
- Zie presentatie Peter Viaene later op de dag voor meer informatie over deze datasets

ATMO-Street keten

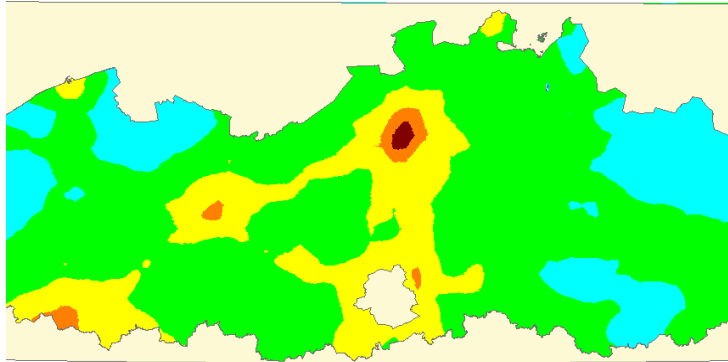
- Bij het koppelen van de modellen kunnen we niet zo maar alle elementen optellen want emissies van een weg in een street canyon zitten zowel in RIO/Chimere, in IFDM als in OSPM: dubbeltelling
- Daarom: bij iedere stap corrigeren voor dubbeltelling

Dubbeltellingscorrectie

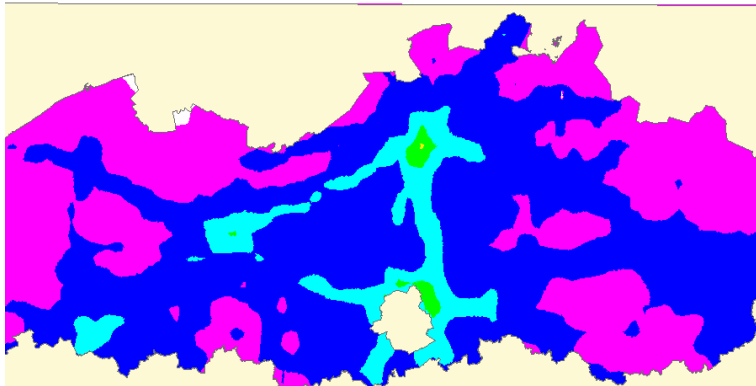

Concentratie op regionale schaal
(RIO) zonder de lokale bijdrage

Concentratie op regionale
schaal (RIO)

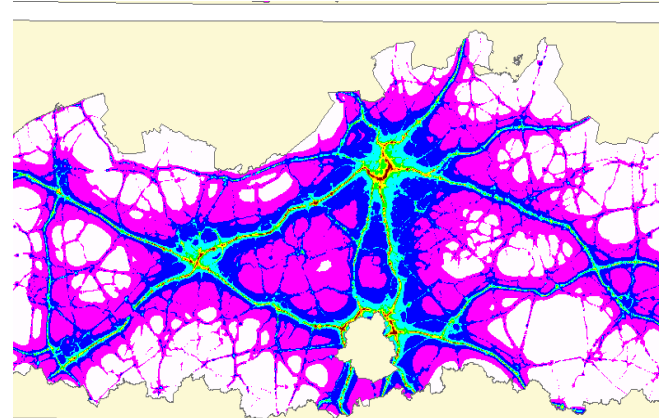
—

Concentratie van enkel lokale
bronnen op lage resolutie

IFDM, run a
("Koppelingsstap")
Regulier rooster

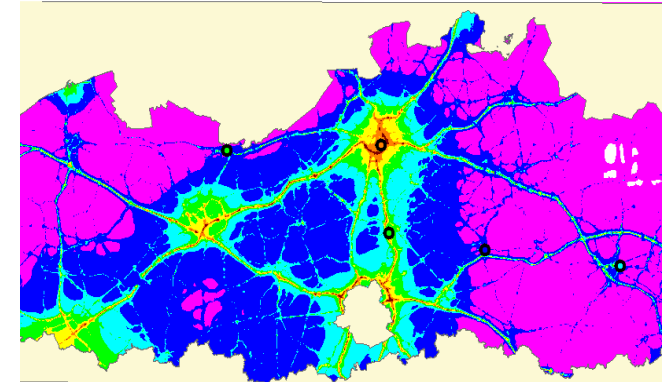
Concentratie van lokale
bronnen op hoge resolutie

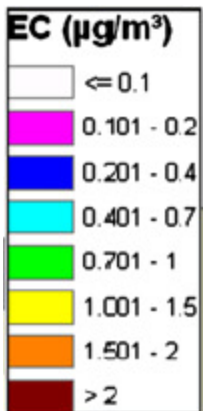
+

=

Totale concentratie op hoge
resolutie

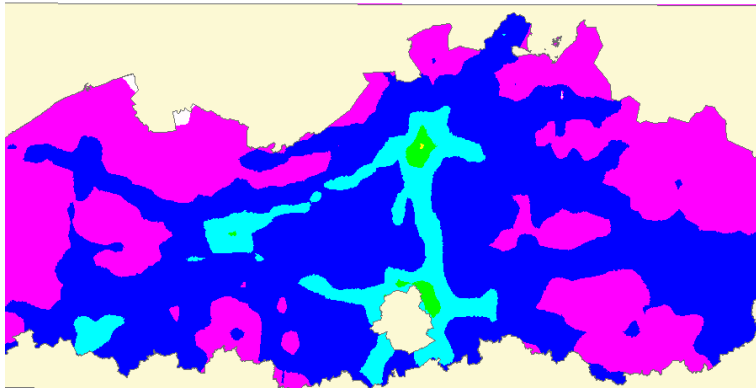

IFDM, run b
("scenariostap")
Hoge resolutie rooster

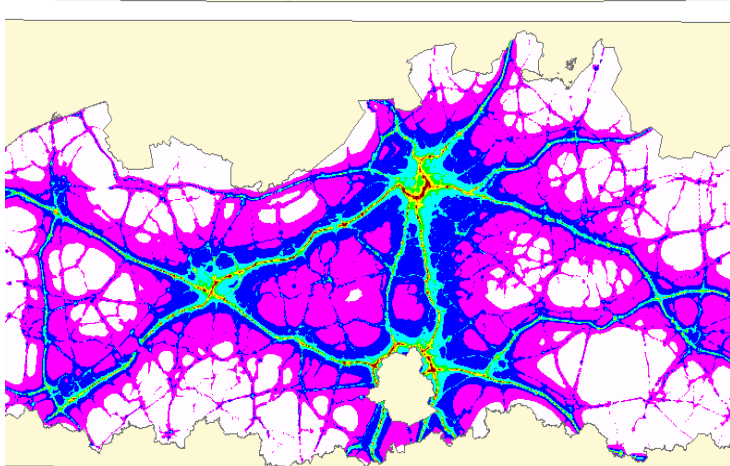

Meest algemene geval: 3x IFDM(OSPM) gebruiken

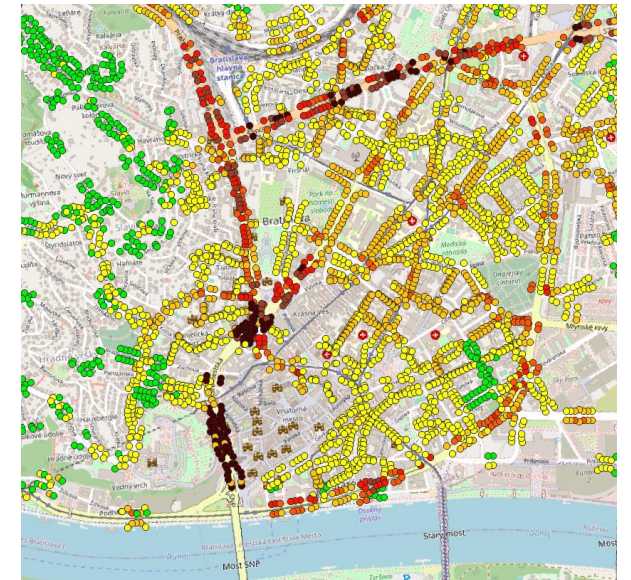
IFDM, run a
("Koppelingsstap")
Regulier rooster

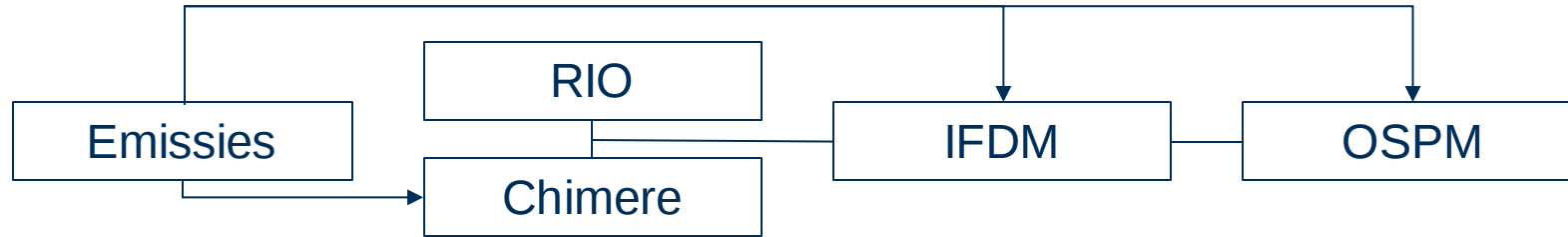
IFDM, run b
("scenariostap")
Hoge-resolutie
rooster

OSPM
("ospm stap")
OSPM rooster

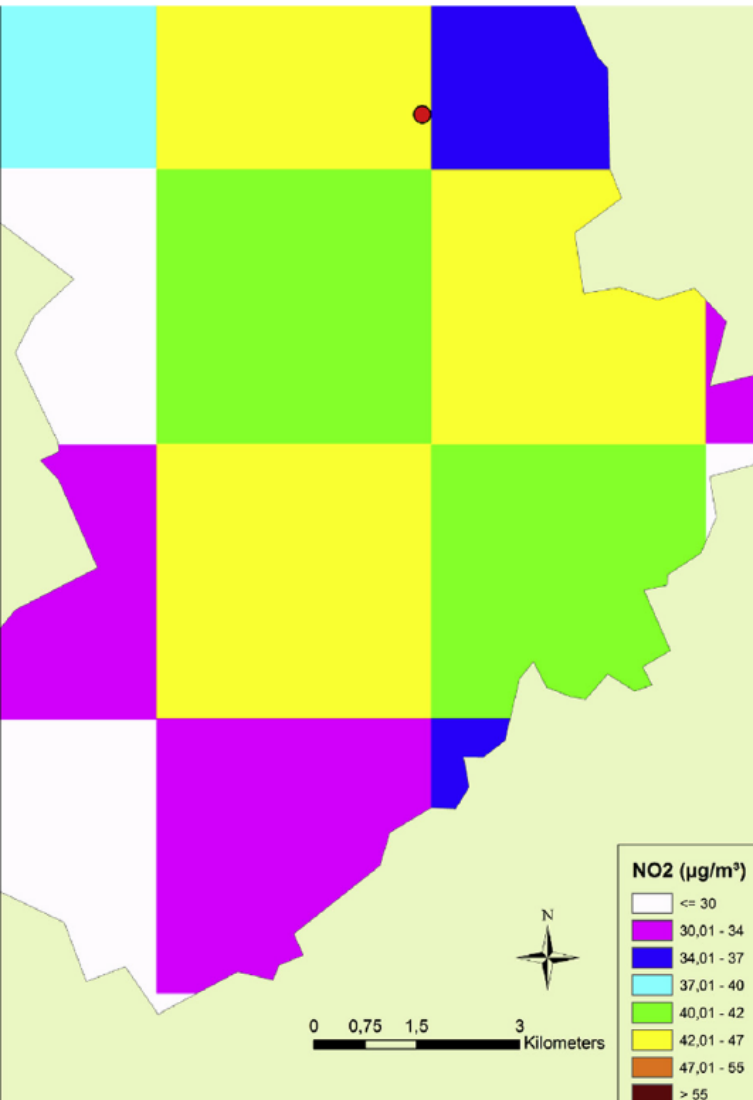
ATMO-Street keten

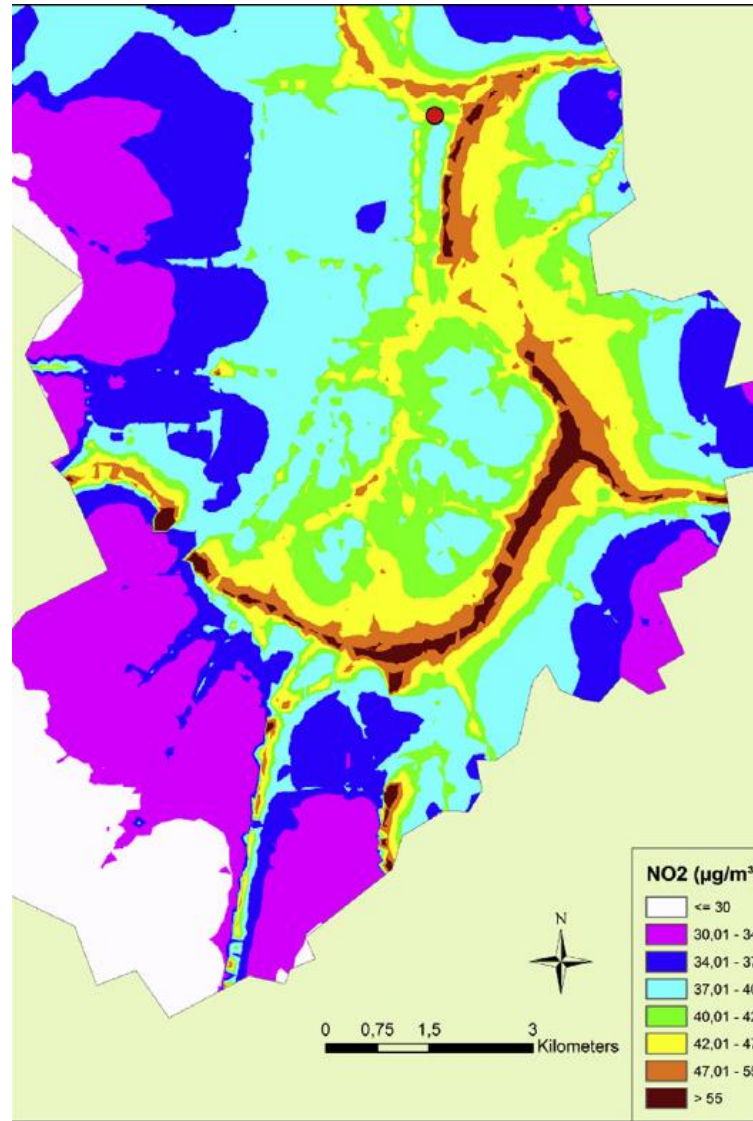
- Zowel Chimere, IFDM als OSPM hebben emissies nodig om te werken. Zie volgende presentatie

De keten in beeld

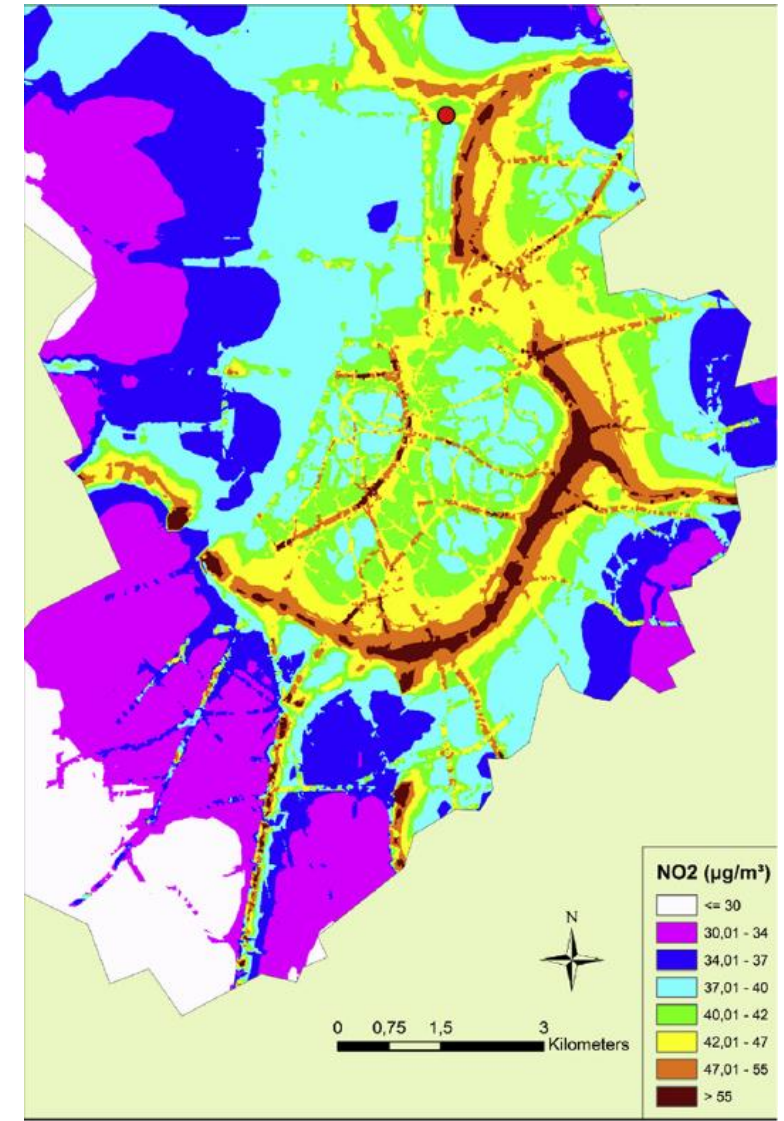
RIO

RIO-IFDM

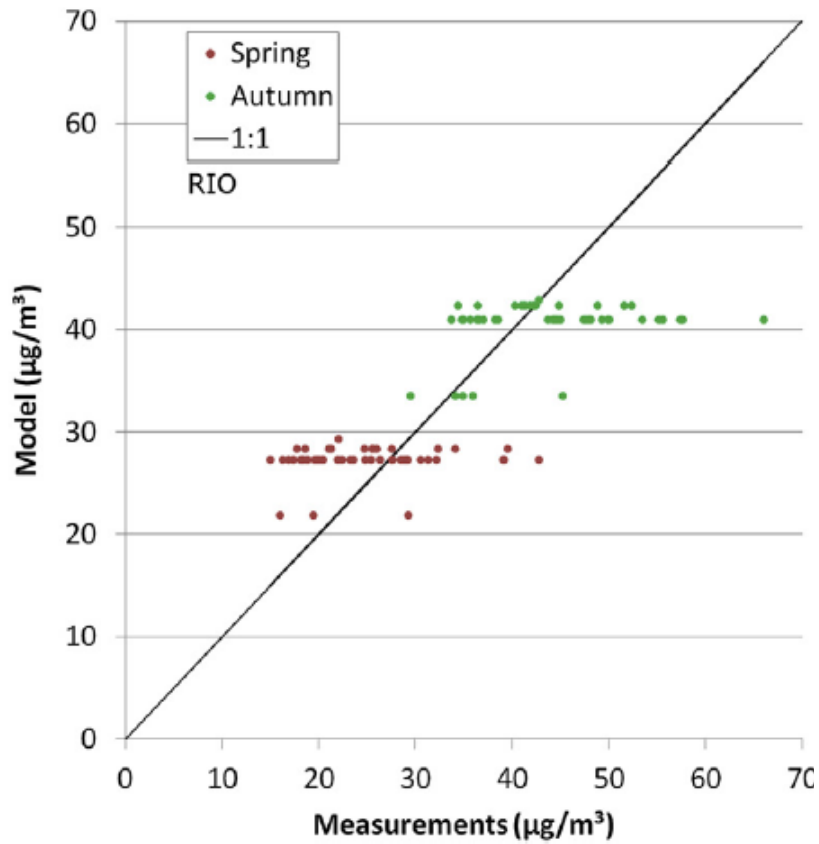

RIO-IFDM-OSPM

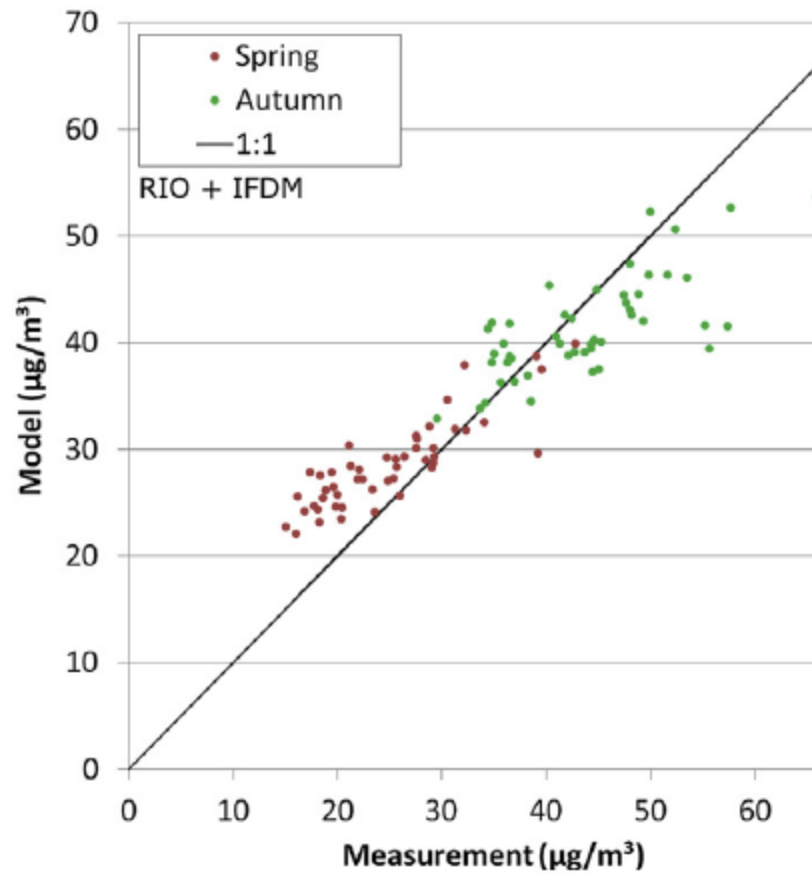

De keten in beeld

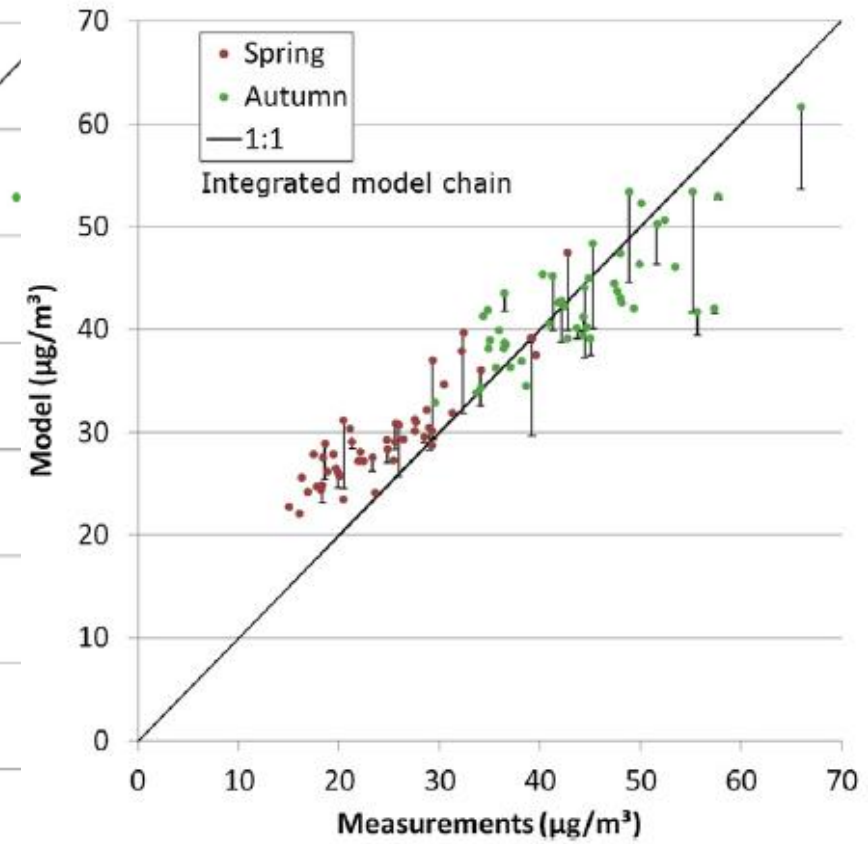
RIO

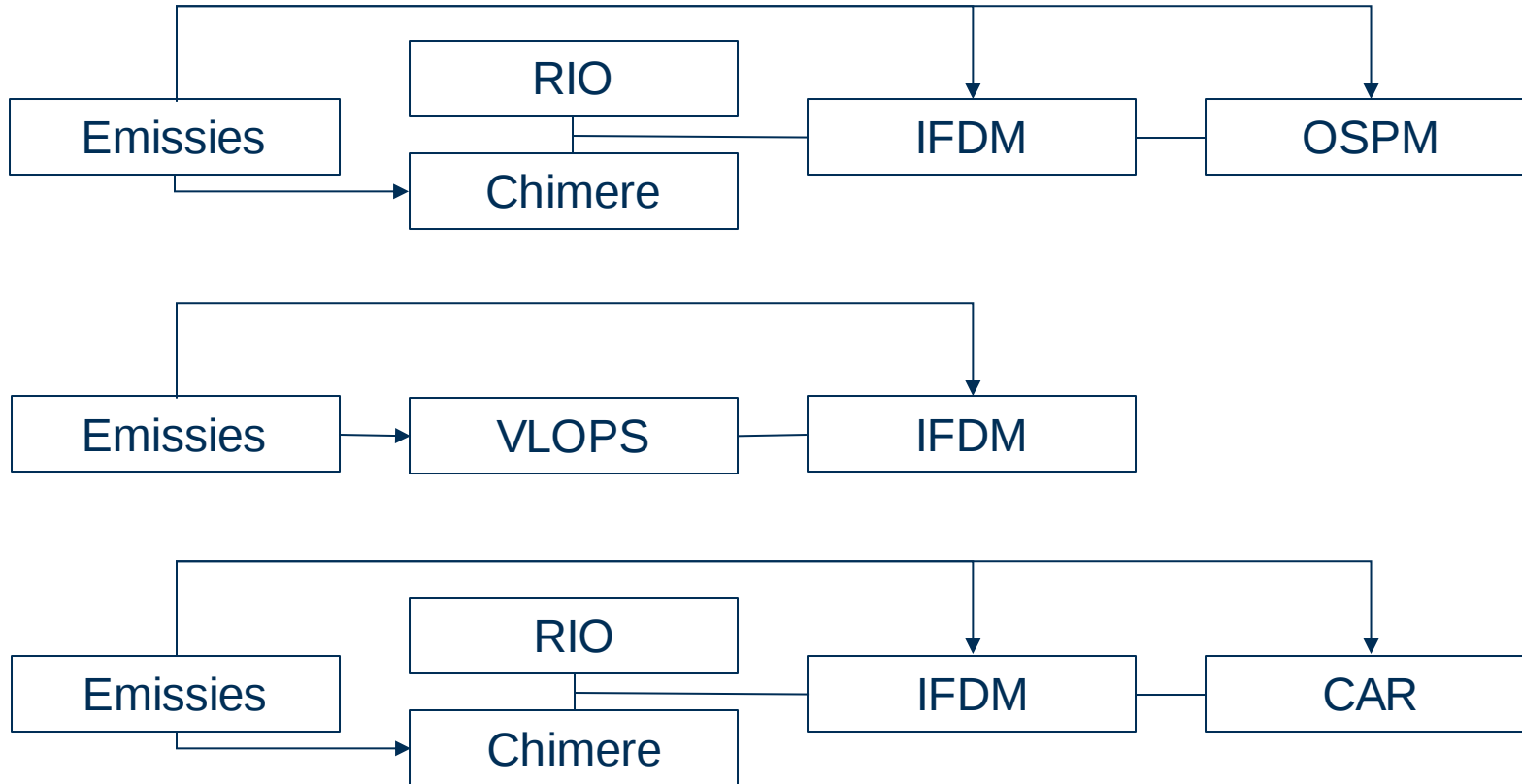
RIO-IFDM

RIO-IFDM-OSPM

ATMO-Street keten: varianten

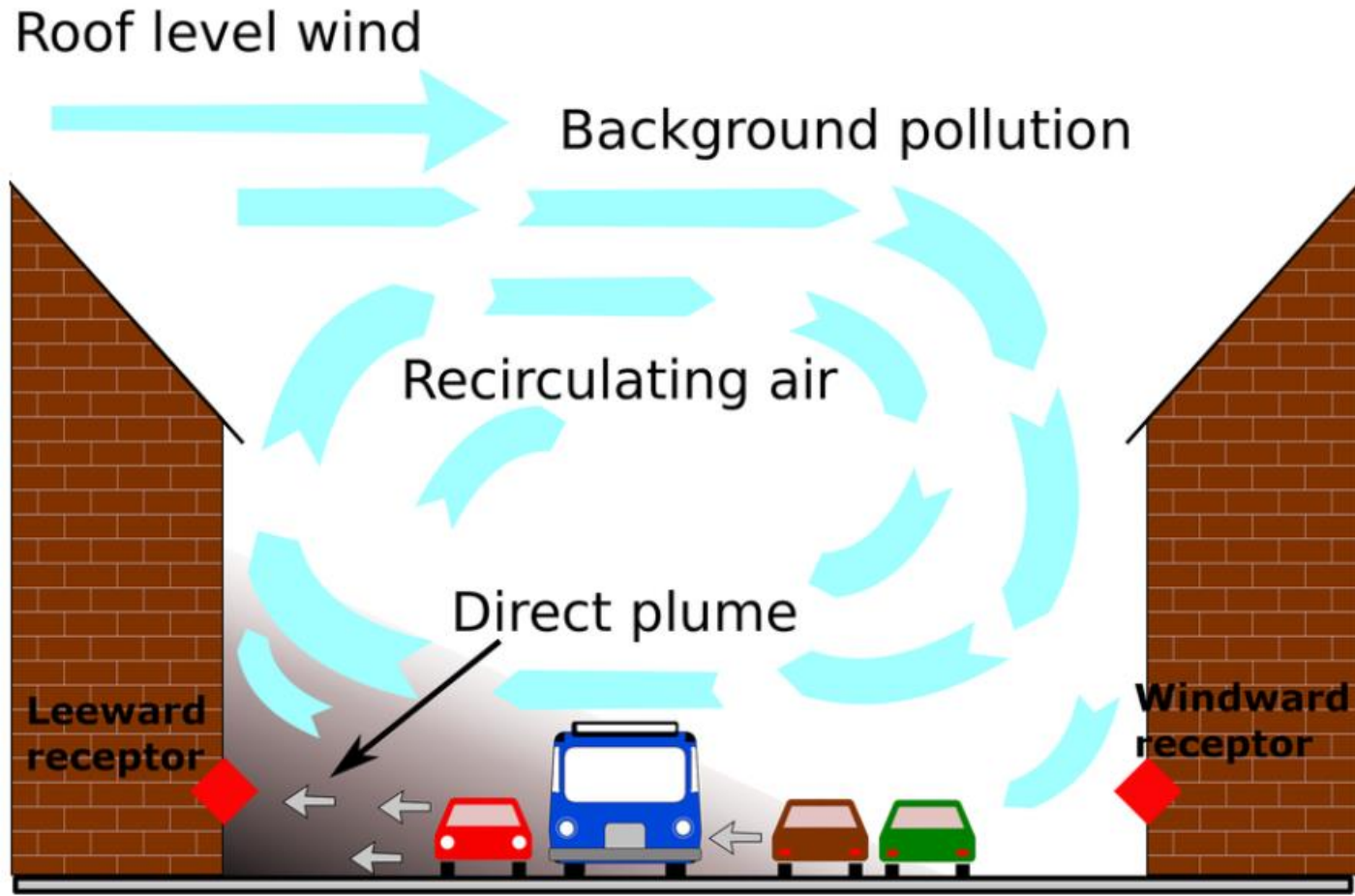
Modelinvoer

- Wat hebben deze modellen nodig?
  - Meteorologie
  - Emissies
  - Achtergrondconcentraties/randvoorwaarden
  - Rooster om op te rekenen
  - (Gebouwendata)

CAR tov OSPM tov IFDM

- Drie modellen om de lokale bijdrage van een straat te bepalen:
  - IFDM:
    - Geen street canyons, berekent concentraties in de omgeving van de straat
  - OSPM:
    - Street canyons, berekent concentraties aan de zijkant (tegen de gevels) van de straat
  - CAR:
    - Street canyons, berekent concentraties in de canyon
- Ten opzichte van OSPM is CAR een veel simpeler model. OSPM houdt rekening met exactere gebouwenconfiguratie en veel meer details over de omgeving/situatie

OSPM

Vertrekt vanuit de straatconfiguratie:

- Hoogte van de gebouwen
  - Breedte van de straat
  - Afstand tot kruispunten in beide richtingen
  - Richting/hoek van de straat
  - Uitzonderingen: bv. plaatsen waar canyon onderbroken is
-
- Resultaat => Veel preprocessing nodig => niet gemakkelijk om een algemeen bruikbare tool te creëren.

Modellen en tools

- Rond verschillende modellen, in het bijzonder rond IFDM, is er een set van tools/interfaces beschikbaar gemaakt om het model te ontsluiten naar meerdere gebruikers. Voorbeelden zijn:
  - IFDM-PC (vroeger)
  - Impactscore
  - IMPACT
  - IFDM-traffic (in IMPACT)
- Belangrijk om te beseffen dat deze tools hetzelfde model gebruiken (IFDM) maar het zijn andere gebruikersschillen errond.
- Zie presentatie later op de dag.